

Prolemn: Plafonarea preturilor pentru lemn de foc genereaza blocaje majore si rezilieri de contracte în segmentul de exploatare

Masura plafonarii pretului pentru lemnul de foc ar putea conduce la efecte nedorite, opuse celor scontate, precum disparitia comertului cu lemn de foc paletizat din oferta marilor retaileri, blocaje majore, rezilieri de contracte în segmentul de exploatare, cu efect în crearea unui deficit de resursa de lemn în piata, sustine Asociatia Industriei Lemnului - Prolemn.

"Operatorii economici care au cumparat lemnul pe picior cu 400 lei/mc nu îl vor putea vinde tot cu 400 lei/mc dupa cheltuieli de exploatare, transport, depozitare, paletizare", potrivit unei analize realizata de Prolemn cu privire la impactul masurii de plafonare a preturilor pentru lemnul de foc.

Totodata, printre efectele plafonarii preturilor pentru lemnul de foc se mai afla cresterea deficitului de aprovizionare în zonele de câmpie.

"Este normal sa existe un ecart de 250 lei/mc între preturile lemnului de foc la drum auto forestier si cel dintr-un depozit de câmpie, ecart dat de costurile de transport si distributie", sustin reprezentantii organizatiei.

Institutiile publice, printre care scoli si primarii din mediul rural, care încheie contracte de aprovizionare pe SEAP, vor ramâne fara furnizori, sustin reprezentantii organizatiei.

"Diferentele mari de pe piata interna si pietele europene pentru lemn de foc si peleti vor conduce la cresterea exporturilor, amplificând deficitul de pe piata interna. Operatorii economici pot opta pentru solutii de avarie, optând pentru a trece pe facturile de lemn de foc separat marfa si serviciile aditionale (de taiere, despicare, paletizare), servicii cu TVA de 19% fata de 5% la lemnul de foc, ceea ce ar putea creste pretul final platit de populatie", atrage atentia Asociatia.

Conform analizei, deficitul de lemn de foc conduce la directionarea resursei de lemn care ar putea fi folosita de industrie catre lemn de foc, cu pierderi uriase pentru economia nationala si bugetul statului. Astfel, costurile sunt platite în final tot de populatie, prin preturile produselor din lemn, acestea regasindu-se cu marje de crestere cu 40% în topul cresterilor de preturi ale productiei industriale.

În viziunea AIL - Prolemn, solutia nu este plafonarea preturilor lemnului de foc, ci asigurarea necesarului de resursa de lemn care sa echilibreze cererea si oferta. Aceasta este perfect fezabila si sustenabila pe termen lung în conditiile în care România recolteaza comercial 33% din cresterea padurii, fata de o medie europeana de 67%, asa cum arata recentul studiu PricewaterhouseCoopers.

Explozia preturilor energiei si gazului a condus la o cerere crescuta pentru resurse alternative, prima optiune dovedindu-se a fi lemnul de foc si peletii. În toate tarile europene, în contextul crizei energetice, a fost semnalata o cerere crescuta de lemn de foc, alternativa energetica cea mai ieftina, care ofera în acelasi timp securitate energetica în contextul temerilor privind blocajele în alimentarea cu gaz.

Potrivit organizatiei, în România, aproximativ jumatate din gospodarii se încălzesc cu lemne, totalizând 3,5 milioane gospodarii, cu un consum mare de resursa estimat la 14 milioane de tone în Strategia Energetica Nationala.

Din acest consum, 6,5 milioane mc provin ca lemn brut din masa lemnoasa recoltata din paduri, aproximativ 2,2 milioane mc din deseuri din prelucrarea lemnului, iar diferenta este autoconsum din proprietati private si vegetatie

din afara fondului forestier.

Totodata, consumul de peleti pe piata interna este estimat la 200.000 tone anual, fata de o productie de 600.000 tone anual, diferenta de productie neacoperita de cererea pe piata interna fiind exportata, determinând particularitati pe acest segment de piata.

"Se estimeaza în 2022 o cerere crescuta de lemn de foc de minim 10-20% fata de anii anteriori pe piata interna, chiar si gospodarii care dispun de încălzirea pe gaze sau pompe de caldura optând pentru o încălzire de siguranta si mai economica pe lemn de foc. România recolteaza comercial doar 33% din cresterea padurii fata de o medie europeana de 67%, situându-se cu un indice de recolta comerciala de sub 3 mc/an/ha, în coada tarilor europene", se mentioneaza în comunicat.

Cresterea preturilor la lemnul de foc în România, pe piata libera, a fost în 2022 de aproximativ 40%, o crestere moderata fata de dublarea preturilor în cvasitotalitatea tarilor europene.

În România, exista o pondere mare de repartizare de lemn de foc la preturi controlate administrativ. În aceasta situatie se regasesc volumele de lemn de foc furnizate de RNP - Romsilva, unitati administrativ teritoriale proprietare de padure (1,2 milioane hectare) si forme asociative de proprietate (800.000 ha padure), cu preturi ale lemnului de foc pentru comunitatile locale de 250-350 lei, mult mai mici decât cele de pe piata libera.

Pe piata libera, preturile variaza între 500 lei/mc la drum forestier în zona de munte, 700-750 lei/mc în zona de câmpie si peste 8-900 lei/mc pentru lemnul de foc paletizat, uscat, în oferta marilor retailerii.

"Aceasta mare diferentiere a preturilor lemnului de foc, pe care o întâlnim si pe toate pietele vestice, corespunde preturilor de despicare, paletizare, stocare pentru uscare, transport, distributie", sustin reprezentantii organizatiei.

Balanta lemnului din România arata un deficit de aprovizionare a pietei, necesarul fiind estimat la 12 milioane mc pentru industria lemnului si minim 10-12 milioane pentru lemn de foc, excluzând din necesar deseurile utilizate ca resursa energetica din industria lemnului. Astfel, rezulta un necesar în piata de minim 22-24 milioane mc recolta anuala, fata de o recolta actuala în jur de 20 milioane mc.

Posibilitatea actuala de recolta a padurilor României este de minim 25 milioane mc, dar acest volum nu este recoltat datorita unor blocaje administrative, lipsei de investitii în accesibilizarea padurilor si efectuarea limitata a lucrarilor de îngrijire a padurii, spun reprezentantii Prolemn.

În acest context, impactul plafonarii preturilor lemnului de foc la 400 lei/mc inclusiv TVA poate conduce la unele efecte, precum: rezilierea contractelor de achizitie masa lemnoasa pe picior de catre operatorii economici de exploatare, preturile medii actuale situându-se în jurul valorii de 400 lei/mc.

"Pornind de la aceasta valoare medie de achizitie a lemnului pe picior si adaugând costurile de exploatare, costul minim al lemnului de foc la drum forestier este în jurul valorii de 480-500 lei/mc, practic operatorii economici de exploatare fiind nevoiti sa rezilieze contractele de achizitie, cu consecinta pierderii garantiilor de buna executie a contractelor si excluderea de la participarea la licitatii pentru trei luni, cu efect imediat într-un blocaj de anvergura a sectorului de exploatare a lemnului", precizeaza acestia.

Comertul modern cu lemn de foc va fi cel mai afectat, distributia lemnului de foc sub forma paletizata, lemn uscat, care necesita procesare suplimentara si costuri de distributie practic devine total neeconomica. Lemnul de foc ar putea sa dispara complet din oferta marilor retailerii, creând disconfort pentru aprovizionarea populatiei urbane.

Preturile plafonate la un nivel artificial de mic în România pot conduce la o crestere a exporturilor de lemn de foc,

exporturi practic inexistente pâna în prezent.

"Între segmentele cele mai afectate este valorificarea deșeurilor din industria lemnului care se utilizează ca resursă de încălzire. Aceste deșeuri nu beneficiază de cota redusă de TVA de 5% pentru lemnul de foc, se vând cu cota de TVA de 19%. Aceste deșeuri au o valoare energetică foarte bună, adesea premium, pentru că sunt uscate prin prelucrarea lemnului. Plafonate la 400 lei/mc inclusiv TVA de 19% ar putea să nu mai ajungă la populație, operatorii economici fiind forțați să caute alte valorificări", mai spun autorii analizei.

Pe de altă parte, instituțiile publice, care achiziționează lemn de foc prin SEAP, se pot regăsi în situația de a nu mai avea nici o ofertă. În special vor fi afectate primăriile și școlile din mediul rural.

Operatorii economici vor fi tentați să găsească soluții de avarie pentru a putea continua activitatea, între care a vinde formal alte sortimente decât lemnul de foc sau a diferenția pe factură prețul lemnului de foc și al serviciilor de transport, paletizare, distribuție, cu efect în scumpirea produselor pentru populație. Lemnul de foc are o cota de TVA redusă la 5%, serviciile și alte produse din lemn o cota de TVA de 19%. Efectul în piață poate fi contrar celui scontat, cu o creștere a prețului final pentru lemnul de foc de 10-14 %.

Un efect cert va fi și cel de creștere a evaziunii fiscale, prin încasarea cotei de preț peste cel plafonat neînregistrat. Un control strict și aplicarea de sancțiuni pe această zonă poate inhiba comerțul cu lemn de foc.

"Așa cum Asociația Industriei Lemnului a arătat, soluția corectă nu este plafonarea prețurilor, ci asigurarea necesarului de lemn pe piață, care să echilibreze cererea și oferta. Deficitul de resursă de lemn pe piață, amplificat de cererea crescută de lemn de foc, se datorează faptului că lucrările de recoltare sunt blocate de măsuri administrative și birocratice în toate direcțiile. Dacă înțelegem și acceptăm acest fapt simplu, soluțiile concrete pe care Asociația Industriei Lemnului - Prolemn le propune autorităților urmează logic", susține aceasta.

Astfel, RNP Romsilva a anunțat un volum recoltat foarte scăzut în acest an - 5,5 milioane mc în primele 8 luni ale anului 2022, față de 10 milioane mc în tot anul 2021. Cauza este rezervarea administrativă a 50% din resursa de masă lemnoasă a Regiei pentru exploatare în regim propriu. Soluția evidentă este scoaterea la licitație a unor volume mai mari de lemn pe picior, care să fie exploatate de alte companii din sector și să ofere resursa populației și industriei.

"Invităm Guvernul României să analizeze această evaluare de impact a măsurilor de plafonare a prețului lemnului de foc cu considerarea măsurilor propuse pentru asigurarea necesarului resursă de lemn atât pentru populație, cât și pentru industria lemnului", afirmă reprezentanții Prolemn.